

Høsten i Danmark 1879.

Af den af det statistiske Bureau for nogle faa Uger siden afgivne Beretning om Udfaldet af den danske Høst i Aaret 1879 anføre vi her Følgende:

Af de Beretninger, som fra Landets samtlige Amter ere indsendte til det statistiske Bureau, fremgaar det, at Udfaldet af Høsten i Aaret 1879 for Landet i sin Helhed næppe har svaret til en Middelhøst. Kvantiteten saavel af Kornhøsten som af Høhøsten er imidlertid i de fleste Beretninger betegnet som ret tilfredsstillende, skjønt ikke saa rigelig som i Aaret 1878; men derimod er Kvaliteten baade af Kornet og af Høet i næsten alle Beretningerne bedømt at være temmelig simpel. I Almindelighed have Vejrforholdene i den forudgaaende Vinter og det derpaa følgende Foraar ikke været heldige for Udviklingen hverken af Vintersæden eller af Vaarsæden, og endnu mere skadelig Indflydelse udøvede Vejrliget i Sommerens Løb og under Indhøstningen paa Modningen og Indbjergningen af de fleste af Sædarterne. Den lange og snerige Vinter var vel i Januar og Februar Maaneder ledsaget af gunstigt Vejr, som bragte Grøde i Vintersæden og Kløveren, men da der i Marts og April Maaneder næsten uafbrudt

Høsten i Danmark 1879.

Af den af det statistiske Bureau for nogle faa Uger siden afgivne Beretning om Udfaldet af den danske Høst i Aaret 1879 anføre vi her Følgende:

Af de Beretninger, som fra Landets samtlige Amter ere indsendte til det statistiske Bureau, fremgaar det, at Udfaldet af Høsten i Aaret 1879 for Landet i sin Helhed næppe har svaret til en Middelhøst. Kvantiteten saavel af Kornhøsten som af Høhøsten er imidlertid i de fleste Beretninger betegnet som ret tilfredsstillende, skjønt ikke saa rigelig som i Aaret 1878; men derimod er Kvaliteten baade af Kornet og af Høet i næsten alle Beretningerne bedømt at være temmelig simpel. I Almindelighed have Vejrforholdene i den forudgaaende Vinter og det derpaa følgende Foraar ikke været heldige for Udviklingen hverken af Vintersæden eller af Vaarsæden, og endnu mere skadelig Indflydelse udøvede Vejrliget i Sommerens Løb og under Indhøstningen paa Modningen og Indbjergningen af de fleste af Sædarterne. Den lange og snerige Vinter var vel i Januar og Februar Maaneder ledsaget af gunstigt Vejr, som bragte Grøde i Vintersæden og Kløveren, men da der i Marts og April Maaneder næsten uafbrudt

herskede megen Kulde, blev Vaarsæden i Reglen lagt altfor sent, og blandt Vintersæden blev fornemlig Rugen stærkt paavirket af Kulden, saa at den paa flere Steder endog gik helt bort og maatte erstattes med Foraarsæd, men iøvrigt i Almindelighed blev meget tynd. I den sidste Halvdel af Maj afløstes det raakolde og tørre Foraarsæd af mildere Vejrforhold med stigende Varme i Juni Maaned, der i Forbindelse med kraftige Regnbyger vel fremmede Vegetationen, men Sommeren bragte gennemgaaende for lidt Varme og for megen Regn. Paa Grund heraf foregik Modningen af Sæden i det Hele langsomt, og Høsten blev i Almindelighed paabegyndt senere end det ellers er Tilfældet, paa nogle Steder endog først henimod Midten af August Maaned; men til samme Tid indtraadte en næsten stadig vedholdende Regnperiode til de sidste Dage af Maaneden, da en frisk Storm bragte nogen Forandring i Vejret. I de første 3 Uger af September Maaned var Vejrliget vel temmelig regnfuldt, men dog med Afbrydelse af flere Dages Opholdsvejr, i hvilken Tid Indbjergningen saavidt mulig blev fremmet, men paa flere Steder, især i det nordlige Jylland, blev Indhøstningen først tilendebragt efter September Maaned's Udgang, da Regnen atter var bleven temmelig stærk. Under disse højest ugunstige Forhold for Sædens Indbjergning har det ikke kunnet undgaas, at meget Korn, der maatte staa længe ude paa Marken i Regnen, har spiret, og at en ikke ubetydelig Del er kommen i Hus i mindre god Tilstand uden at være tilstrækkelig tør, hvorved da baade Kjærnens og Straaets Beskaffenhed er bleven meget uheldig paavirket, og næsten overalt i hele Landet har Høstens Tilendbringelse været forbunden med stor Vanskelighed. I Beretningen fra Hjørring Amt, der er dateret den 23de Ok-

tober 1879, omtales det saaledes, at paa en af de større Gaarde i dette Amt havde der i over 1 Maaned staaet mejet Korn, som Vejrforholdene havde forhindret i at bringe i Hus. — Forsaavidt iøvrigt adskillige af Amternes Beretninger udtale sig mere i Almindelighed om Udfaldet af Høsten i det paagjældende Amt end ved Karakter-Betegnelserne for de enkelte Sædarter, skal man fremhæve følgende Bemærkninger. — I Beretningen fra Præstø Amt ytres det, at Høsten i 1879 i dette Amt — uanset den i sin Helhed maa antages at staa endel over en Middelhøst, Kartofflerne dog herfra undtagne — frembyder et noget broget Billede, idet den Forskjel, som bevirkes ved Kulturstanden, Jordernes Beliggenhed og den større eller mindre Konduite, der er vist under Indhøstningen, i det Hele er temmelig fremtrædende. Vel kultiverede Jorder, især i den sydlige Del af Amtet, have givet meget gode og rige Afgrøder, med god Kvalitet, hvor man gav sig Tid; men forhastet Indhøstning har straffet sig. — I Beretningen fra Maribo Amt siges det, at det har været meget vanskeligt iaar at danne sig en fuldstændig Oversigt over den herværende Høst i sin Helhed, fordi især de lave Egne i den midterste og sydlige Del af Lolland have taget Skade ved Oversvømmelse, som væsenlig er bevirket ved, at der har været Højvande paa Tider, da der sædvanlig er Lavvande fra Østersøen, og saaledes Sluserne have været lukkede, hvortil formentlig kommer, at Tordenbygerne ere faldne i større eller mindre Omfang og paa mer eller mindre skadelige Tider for den enkelte Jordbruger. I Resultatet maa Aaret dog nærmest betragtes som et Middelaar, paa Falster dog over, idet hvad Kornsorterne angaar Kvantiteten maa anses for i Almindelighed som ovenmeldt, medens Kornet i Reglen er mindre

vægtigt, hvilket dog formentlig vil opvejes ved de højere Priser mod hvad ifjor var Tilfældet, især da Hveden her er Hovedproduktion. — I Beretningen fra Thisted Amt udtales det, at, skjønt Høstens Indbjergning blev i høj Grad vanskeliggjort af Regnvejret, maa desuagtet Høsten i det Hele betragtes som over Middelhøst. — I Beretningen fra Ringkjøbing Amt bemærkes det, at naar Høsten i Aaret 1879 i sin Helhed sammenlignes med Høsten i Aaret 1878, staar den langt under denne, men synes dog at kunne betegnes som en Middelhøst. — I Beretningerne fra Ribe Amt hedder det, at i det Hele skjønnes Høsten at kunne ansættes til en Middelhøst. — I Modsætning hertil udtales det i Beretningen fra Holbæk Amt, at Høsten maa overalt her i Amtet betragtes som værende under en Middelhøst, idet den vedholdende Regn i Sommer i det Hele har svækket alle Sædarternes Kvalitet, ligesom Kulden har skadet Sædens Udvikling. — I Beretningen fra Viborg Amt siges det, at i det Hele kan Høsten i Aar næppe for dette Amts Vedkommende svare til en Middelhøst, og har været overordenlig vanskelig. — I Beretningen fra Aarhus Amt, der under den 10de Januar 1880 er indsendt til det statistiske Bureau, ytres det, at efter de Amtet forelagte Beretninger kan det ikke ses rettere end, at Høsten i det Hele har været under et Middelaar, og med Hensyn til, at de umiddelbart efter Høstens Tilendebriugelse offentlig fremkomne Høstberetninger ere komne til et langt bedre Resultat, skal det ikke lades ubemærket, at mange af de paapegede værdiforringende Egenskaber ved Kornet først ere komne for Dagen under Tærskningen, eller at det dog i alt Fald har vist sig, at Kornets Kvantitet og Kvalitet gjennemgaaende var ringere end man havde ventet.

Om Afgrøden af de enkelte Sædarter tilføjes følgende Bemærkninger:

Hveden har med Hensyn til Mængden givet et rigeligt Udbytte, men med Hensyn til Beskaffenheden er den mindre vellykket. Denne Sædart modstod vel i det Hele Vinterens Snelæg og Foraarets Kulde bedre end Rugen, men Sommerens Mangel paa Varme i Forbindelse med dens usædvanlige Fugtighed indvirkede uheldig paa Kjærrens Udvikling. — Kvantiteten er i 7 af Øernes Amter betegnet som meget god, i Københavns Amt som noget over god og i Frederiksborg Amt ligefrem som god; i Jylland er den i Vejle Amt betegnet som meget god, i Thisted Amt som noget over god, men i de øvrige 7 Amter i Jylland ligefrem som god. — Kvaliteten er derimod ikke i noget af Amterne, hverken paa Øerne eller i Jylland, betegnet højere end god, i Thisted og Aalborg Amter tildels som god, og i Randers, Aarhus, Vejle og Ringkjøbing Amter endog kun som temmelig god. — Det fremgaar imidlertid heraf, at i de egenlig hvededyrkende Egne af Landet, nemlig Syd-Sjælland, Lolland og Falster, Langeland og Fyn har Afgrøden baade hvad Kvantiteten og hvad Kvaliteten angaar, lykkedes bedst. — I Beretningen fra Præstø Amt kaldes Vægten saaledes i det Hele for god, hvorhos det bemærkes, at det gode Udfald af Høsten for denne Sædart væsenligst skyldes den i de senere Aar i det nævnte Amt indførte og nu stærkt dyrkede square-head Hvede. — I Beretningen fra Maribo Amt ansættes Kvantiteten til et Middelaars Udbytte. — I Beretningen fra Aarhus Amt omtales det derimod, at Hveden paa Grund af Sommerens usædvanlige Fugtighed led meget af Svampe paa Bladene og i

Axene, hvorved Planterne svækkedes, saa at Kvalitetsvægten blev overordenlig ringe.

Rugens Afgrøde er baade med Hensyn til Mængden af Korn og Beskaffenheden af Sæden den ringeste af alle Sædarterne. Den blev allerede ved det tidlig indtraadte Snelæg, der faldt paa ikke frossen Jord, fra Vinteren af ødelagt, saa at den ofte gik helt bort og senere maatte ombyttes med Foraarssæd, og hvor den havde holdt sig, blev den i Reglen kun tynd. Det raakolde Foraar og den ualmindelig fugtige Sommer med dens Mangel paa Sol og Varme under Modningsperioden bevirkede dernæst, at Kjærnen i Almindelighed kun blev lille og ufuldkommen. Indbjergningen af denne Sædart foregik tilmed under de uheldigste Vejrforhold i den vedholdende Regn i August Maaned, saa at den som oftest kom daarlig i Hus efterat have staaet længe ude paa Marken og efter hist og her endog at have spiret. — Kvantiteten er i Øernes Amter alene i Odense Amt betegnet som meget god, i Kjøbenhavns og Maribo Amter som noget over god, og i de øvrige 6 af Øernes Amter ligefrem som god. I Jyllands Amter er den i Ringkjøbing betegnet som noget over god, i 4 Amter, nemlig Hjørring, Viborg, Vejle og Ribe Amter, ligefrem som god, i 3 Amter, nemlig Thisted, Randers og Aarhus Amter, tildels som god og i Aalborg Amt kun som temmelig god. — Kvaliteten er i Øernes Amter i 6 af disse betegnet som god, i Svendborg Amt tildels som god, og i Kjøbenhavns og Sorø Amter kun som temmelig god. I Jyllands Amter er der kun i 2, nemlig Thisted og Aarhus Amter, betegnet ligefrem som god, i 6 derimod, nemlig Hjørring, Aalborg, Viborg, Randers, Ringkjøbing og Ribe Amter, kun som temmelig god, og

i Vejle Amt endog som maadelig. — Dette synes at tyde paa, at Kvaliteten i Øernes Amter antages for at være noget gunstigere end i Jyllands Amter. I Beretningerne fra Hjørring, Thisted, Aalborg og Randers Amter fremhæves netop ogsaa det daarlige Udfald af Rughøsten stærkest, og det er ligeledes i Beretningen fra disse Amter, at det omtales, at den paa flere Steder maatte ompløjes, hvorefter Jorden tilsaaedes med Vaarsæd. — I Beretningen fra Viborg Amt siges det derimod udtrykkelig, at Ompløjning ikke var almindelig i dette Amt, medens det dog tilføjes, at Kvaliteten overalt var simpel. — I Beretningerne fra Præstø, Hjørring, Aalborg og Aarhus Amter bemærkes det derhos, at Rugen paa flere Steder har været befængt med Meldroje, tildels endog i stærk Grad.

Byggen maa med Hensyn til Mængden af Korn antages at svare til et Middelaars Udbytte, men med Hensyn til Beskaffenheden af Kjærnen er den ikke lykkedes godt. Vaarsæden blev paa Grund af Foraarets Kulde i Almindelighed lagt temmelig sent, og efter Saaningen holdt det raakolde og tørre Vejr mange Steder Spiringen af en Del af Kornet tilbage, og de forsinkede Planter naaede ej senere at komme til fuld Udvikling samtidig med det øvrige Korn, af hvilken Grund der imellem Sæden findes mange smaa Kjærner. Den vedholdende Regn under Indbjergningen har desuden bevirket, at Kjærnen som oftest er bleven brun og tildels noget tykskallet, saa at den ikke giver nogen smuk Handelsvare og i Almindelighed kun er lidet vægtig. — Kvantiteten er i de 3 Amter, Bornholms, Hjørring og Thisted, betegnet som meget god, i de 5 Amter, Kjøbenhavns, Svendborg, Aalborg, Randers og Aarhus, som noget over god, og i

Landets øvrige 10 Amter ligefrem som god. — Kvaliteten er derimod ikkun i de 2 Amter, Thisted og Aarhus, betegnet som noget over god, i 13 af Landets Amter ligefrem som god, og i de 3 Amter, Maribo, Randers og Ringkjøbing kun tildels som god. — I Beretningen fra Aarhus Amt omtales det særlig, at Insekter og Bladrust dels svækkede Planten, dels gav Kjernerne et broget Udseende.

Havren er den af alle Kornsorter, som har givet det bedste Udbytte saavel med Hensyn til Mængde som til Beskaffenhed. Den har paa Grund af sin Haardførhed bedst kunnet udholde Sommerens Kulde og Væde, men den ualmindelige Fugtighed, især i Høsttiden, har dog ogsaa hvad denne Kornsort angaar paa ikke faa Steder indvirket uheldig paa Kjernens Udseende og Vægt. — I nogle af Beretningerne fra Jylland, nemlig Viborg, Aarhus og Ringkjøbing Amter, betragtes dog Afgrøden af Havren i det Hele for at staa over et Middelaar. — Kvantiteten er iøvrigt i de fleste af Landets Amter betegnet ubetinget som meget god, i Københavns og Randers Amter tildels som meget god og i Frederiksborg og Ribe Amter ligefrem som god. — Kvaliteten synes efter den i Amternes Beretninger givne Karakterbetegnelse at have stillet sig noget gunstigere i Øernes Amter end i Jyllands Amter. Paa Øerne er den saaledes i de 6 Amter, Frederiksborg, Holbæk, Præstø, Bornholms, Maribo og Odense, betegnet ubetinget som meget god, i Københavns Amt tildels som meget god, i Svendborg Amt som noget over god og i Sorø Amt ligefrem som god. I Jylland er den i Aarhus Amt betegnet tildels som meget god, i de 4 Amter, Thisted, Aalborg, Randers og Ring-

kjøbing, som noget over god, og i de 4 Amter, Hjørring, Viborg, Vejle og Ribe, ligefrem som god.

Om Høstmaaden saavel af Byg som af Havre er der iøvrigt i Beretningen fra Præstø Amt fremsat nogle Bemærkninger, der vistnok kunne fortjene Opmærksomheden for sig. Det ytres nemlig i denne Beretning, at det sikkerlig maa anses for en Fejl, at man lader Byggen og Havren ligge paa Skaar og ikke strax binder det op, især i et Aar som dette, da den liggende Sæd hurtig gennemgroedes og derved samt ved Duggen i den sene Høst hindredes i at tørres. Ligeledes formenes det, at Kvaliteten af alle Sædarter tager Skade ved Travehobenes Sammensætning, da de ikke sættes fast nok sammen i mindre Hobe, dækkede af en saakaldet «Rytter», men løst og udækkede i lange Hobe, som let gjenneblødes.

Bælgsæden synes med Hensyn til Mængden at have givet et jevnt godt Udbytte, men med Hensyn til Beskaffenheden maa Afgrøden deraf antages at være mindre heldig. — Kvantiteten er saaledes i Maribo og Randers Amter betegnet som noget over god, i 13 af Landets Amter ligefrem som god, i Svendborg og Aarhus Amter tildels som god, men i Præstø Amt kun som temmelig god. — Kvaliteten er derimod i 8 Amter, nemlig Frederiksborg, Holbæk, Sorø, Maribo, Odense, Hjørring, Aalborg og Viborg, betegnet ligefrem som god, i 2 Amter, nemlig Randers og Aarhus, tildels som god, i 2 Amter, nemlig Københavns og Svendborg, som noget over temmelig god og i 6 Amter, nemlig Præstø, Bornholms, Thisted, Vejle, Ringkjøbing og Ribe, kun som temmelig god. — I Beretningen fra Maribo Amt, der

netop omfatter nogle af Landets bedste Ærteegne, antages imidlertid Afgrøden at have været bedre iaar end i sidst-afvigte Aar. — I Beretningen fra Præstø Amt kaldes Udbyttet derimod for ringe, og det siges, at Bælgsæden i dette Amt dyrkes i stedse mindre Udstrækning som en usikker Afgrøde. — I Beretningerne fra 2 andre Amter, nemlig Kjøbenhavns og Aarhus, bemærkes det særlig om Ærterne, at de kun kom tyndt op og kunde af Mangel paa Varme ikke udvikle sig tilstrækkelig eller modnes i sædvanlig Grad. Desuden bevirkede det ustadige Vejr under Indbjergningen, at en stor Del af dem faldt af paa Marken, og den indhøstede Sæd kom paa mange Steder kun i daarlig Tilstand i Hus. I Beretningen fra Aarhus Amt omtales det iøvrigt ogsaa, at Ærterne vare stærkt angrebne af Insekter, men paa den anden Side tilføjes det i den samme Beretning, at fra adskillige Steder i Amtet gives der en meget gunstig Bedømmelse af Ærternes Afgrøde, saavel med Hensyn til Kvantiteten som til Kvaliteten. — I Beretningen fra Aalborg Amt bemærkes det, at de tidligt saaede Ærter mislykkedes helt, hvorimod de senere saaede Ærter i Grønfoderet vare meget gode.

Boghveden synes overalt, hvor dens Dyrkning er af nogen Betydning, nemlig i de midterste og vestlige Egne af Jylland og tildels i Fyn, at være næsten ganske mislykket. I de fleste af de Beretninger, hvori den nævnes, bliver Kvantiteten opgivet at være yderst ringe, ligesom ogsaa Kvaliteten betegnes kun at være simpel.

Rapsens Dyrkning er efterhaanden aftaget mere og mere her i Landet, saa at det mere eller mindre heldige

Udfald deraf paa de enkelte Steder, hvor den dyrkes, ikke kan siges at have nogen Betydning for Landets Høst i sin Helhed. Iøvrigt synes Udbyttet i de Amter, hvor den er nævnet, saasom i de to fynske Amter, at have været jævnt godt baade med Hensyn til Kvantiteten og til Kvaliteten.

Kartoffelavlens har overalt været ringe, idet baade Kvantiteten og Kvaliteten i næsten alle Beretninger betegnes som lige daarlig. Kun i Frederiksborg Amt er saavel Kvantiteten som Kvaliteten betegnet ligefrem som god; i alle de øvrige Amter er hverken Kvantiteten eller Kvaliteten angivet højere end temmelig god eller maadelig. I de fleste Beretninger, saasom fra Kjøbenhavns, Holbæk, Sorø, Præstø, Maribo, Svendborg, Hjørring, Thisted, Aalborg, Viborg, Randers, Aarhus, Ringkjøbing og Ribe Amter, tilføjes det derhos udtrykkelig, at den sædvanlige Kartoffelsygdom har været stærkt udbredt paa Grund af den store Fugtighed i Sommeren og i Efteraaret. — I Beretningen fra Præstø Amt bemærkes det, at selv de ikke angrebne Kartoffler ere mindre faste og af mindre god Smag end ønskeligt og sædvanligt. — I Beretningen fra Aalborg Amt siges det ogsaa, at den kolde Forsommer og den paafølgende megen Regn har bevirket, at Udbyttet er formindsket, Frugten uholdbar og ofte fordærvet. — I Beretningen fra Aarhus Amt ytres det derhos, at Kartoffelhøsten ikke blot paa de sværere Jorder er fuldstændig mislykket, men selv for de lette og sandede Jorders Vedkommende synes Udbyttet at have været tarveligt, da Frugterne paa disse Jorder ere daarligt udviklede og for en Del ødelagdes af Kartoffelsvampen.

Rodfrugterne have derimod givet et ganske godt Udbytte. Saavel Kvantiteten som Kvaliteten karakteriseres i Beretningerne fra Øernes Amter i Reglen som meget god eller noget derunder og i Beretningerne fra Jylland i Almindelighed som god eller noget bedre, i Randers og Aarhus Amter dog kun tildels som god. — Udfaldet synes saaledes at have været noget gunstigere paa Øerne end i Jylland. — I Beretningen fra Maribo Amt hedder det saaledes: »Roerne, hvis Dyrkning her mere og mere tager Opsving, navnlig fordi vi her have en Sukkerfabrik, maa anses at have afgivet en tilfredsstillende Avl». — I Beretningen fra Præstø Amt bemærkes det særlig, at Roerne og Gulerødderne synes at være komne vel ud over et stærkt Angreb af Kulde, hvorfor de havde været udsatte, da Natten til den 17de Oktober 1879 havde bragt en Frost af indtil 4 Grader med sig. — I Beretningen fra Bornholms Amt fremhæves det derimod, at en den 24de Juli indtruffen meget stærk Regn i høj Grad skadede Rodfrugterne. — I Beretningen fra Randers Amt ytres det derhos, at Rodfrugterne paa Grund af den kolde Sommer ikke have opnaaet tilstrækkelig Udvikling, saa at Udfaldet er blevet temmelig ringe. — I Beretningen fra Aarhus Amt siges det ligeledes, at den megen Fugtighed uden tilstrækkelig Varme bevirkede, at Rodfrugterne ikke kunde komme til nogen Fuldkommenhed, saa at Udbyttet deraf langt fra er saa godt som i 1878, og navnlig med Udbyttet af Gulerødder er man misfornøjet, hvorimod man er bedre tilfreds med Turnips og Runkelroer.

Høhøsten har næsten overalt givet et meget rigeligt Udbytte, men paa mange Steder er dog Høet, inden

det kom i Hus, blevet mere eller mindre udvasket ved den stærke Regn, saa at det har tabt ikke lidet af sin Foderværdi. Kvantiteten er i de fleste af Landets Amter betegnet ubetinget som meget god, i et Par enkelte Amter endog som over meget god, i et Par andre Amter kun som noget under meget god og endelig i et enkelt Amt ligefrem som god. Kvaliteten er derimod kun i Hjørring Amt betegnet ubetinget som meget god, i Thisted og Aarhus Amter tildels som meget god, i alle Øernes Amter, undtagen Kjøbenhavns Amt, samt i Viborg, Ringkjøbing og Ribe Amter ligefrem som god, i Kjøbenhavns og Randers Amter tildels som god, men i Vejle Amt kun som temmelig god. I de fleste af Beretningerne fremhæves det iøvrigt, at det regnfulde Vejr har indvirket skadelig paa Høets Kvalitet i Almindelighed.

Den Beregning, som det statistiske Bureau har foretaget af Høstudbyttets Størrelse og Værdi for de vigtigere Sæd- og Plantearters Vedkommende, giver følgende Resultater: I 1879 høstedes der

af Byg	5,1	Mill. Td.	til en Værdi af	60,2	Mill. Kr.
- Havre	7,3	— — — —		52,4	— —
- Rug	3,6	— — — —		43,7	— —
- Agerhø	1,1	— Læs — —		31,7	— —
- Enghø	1,3	— — — —		25,2	— —
- Hvede	1,3	— Td. — —		23,2	— —
- Blandsæd til Mo-					
denhed	1,0	— — — —		8,6	— —
- Kartoffler	1,6	— — — —		7,5	— —
- Rodfrugter (undt.					
Kartofler)	3,5	— — — —		6,5	— —

af Bælgsæd	0,34 Mill. Td. til en Værdi af 4,8 Mill. Kr.
- Boghvede	0,14 — — — — 1,4 — —
- Raps	8000 — — — — 0,2 — —

Herefter indbragte Høsten i det Hele i 1879 et Brutto-beløb af 265¹/₄ Mill. Kr. Resultatet er omtrent 21 Mill. Kr. mindre end i 1878, idet man i 1878 beregnede Værdien af Høstudbyttet til 286 Mill. Kr. Denne meget betydelige Tilbagegang i Værdi skyldes ikke Priserne men selve Høstudbyttets Størrelse, der gennemgaaende for hele Landet under Et for alle Sæd- og Plantearters Vedkommende (undt. for Raps, der spiller en aldeles underordnet Rolle) har været mindre end i 1878. Hvede er den eneste Sædart, der har givet et større Værdiudbytte i 1879 end i 1878, nemlig 23,2 Mill. Kr. i 1879 mod 21,4 Mill. Kr. i 1878, skjønt ogsaa for dens Vedkommende Udbyttet i Tønder har været mindre i 1879, nemlig 1,259,711 Tdr. i 1879 mod 1,364,266 Tdr. i 1878; men Værdiforøgelsen hidrører fra, at Prisen paa Hvede ifølge Kapitelstaxterne for de to Aar har været omtrent 3 Kr. højere i 1879 end i 1878. Det forholdsvis daarligste Udbytte har Kartoflerne givet, idet de kun indbragte 7,5 Mill. Kr. i 1879 mod 11,9 Mill. Kr. i 1878.

Det er imidlertid ikke alene overfor 1878 at Aaret 1879 stiller sig i et særlig slet Lys, men det viser sig ogsaa, at det har givet det ringeste Udbytte af alle de 5 Aar, 1875—79, for hvilke Bureauet har foretaget en Beregning af Høstudbyttet, idet det endogsaa har givet 7,7 Mill. Kr. mindre end det ugunstige Aar 1877. Totalsummerne af Høstudbyttets Værdi i de 5 nævnte Aar have været følgende:

i 1875	i 1876	i 1877	i 1878	i 1879
Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.
304,7	293,0	273,0	286,1	265,3

Herved maa dog bemærkes, hvad Udstrækningen af det besaaede Areal angaar, at der til de 4 sidste Aar, 1876—79, har været benyttet det samme Areal, nemlig Arealopgivelserne fra 1876, medens man til Aaret 1875 har maattet benytte Arealopgivelserne fra 1871. Det vil med andre Ord sige, at hvis man for hvert af Aarene havde kunnet benytte Arealopgivelser for selve Aaret, da vilde Udbyttet for 1875 vise sig endnu betydelig større, Summerne for 1876 være saa korrekte som overhovedet muligt og for 1877 næppe undergaa nogen væsenlig Ændring, medens de for 1878 rimeligvis allerede vilde vise sig noget for lave og for 1879 endnu lavere, saa at dette sidste Aar vel næppe vilde komme til at staa slet saa langt under 1877, som ovenfor beregnet, men dog sikkert i alle Tilfælde komme til at stille sig som det uheldigste af de 5 Aar.

Med Hensyn til Værdi-Beregningen gjør Bureauet dog følgende Bemærkning:

Forsaavidt det imidlertid af de foran meddelte Beregninger fremgaar, at Udbyttet af Høsten i Aaret 1879 maa anslaaes at have en Værdi af 21 Mill. Kr. ringere end Udbyttet af Høsten i Aaret 1878, maa det dog bemærkes, at en saadan Beregning egentlig kun kan siges at fremstille det Udbytte, som Høsten vilde have haft, hvis man tænkte sig, at hele Afgrøden af Høsten kom paa Markedet og blev Gjenstand for Afsætning til Udlandet. Da dette i Virkeligheden langt fra er Tilfældet, medens tværtimod den største Del af Høstens Afgrøde forbruges her i Landet, tildels af Frembringerne selv, og kun en mindre Del deraf bliver udført til Udlandet, kan der heller ikke være Tale om, at Landet i sin Helhed paa Grund af, at Høsten i

Aaret 1879 har givet det ommeldte ringere Udbytte end Høsten i Aaret 1879, skulde have lidt et saa stort Indtægtstab som foran nævnt. Hvormegen Indflydelse derimod det ene Aars ringere Høstudbytte end det andet Aars kan udøve paa Omsætningen til Ulandet af Kornvarer i det efterfølgende Aar, skal ikke omhandles her; det faktiske Resultat vil først vise sig senere, naar der foreligger tilstrækkelige Oplysninger om Ind- og Udførselen som Følge af disse Aars Høst. Her skal man indskrænke sig til at have henledet Opmærksomheden paa, at det hele Udbytte af et Aars Høst, selv om man for at give det et tydeligere Udtryk angiver det til en vis Pengeværdi, derfor ikke kan regnes som et endog kun tilnærmelsesvis rigtigt Udtryk for Landets større eller mindre Kjøbeevne i det omhandlede Aar, forsaavidt denne afhænger af Høsten.

Vi tillade os forøvrigt med Hensyn til Spørgsmaalet om Høstens Værdi at henvise til Prof. Dr. Scharlings Artikel om dette Emne i Tidsskriftets 14. Bd. S. 73—84.

A. P.